

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXXV (69) • ŠTEV. (Nº) 34

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 8 de septiembre - 8. septembra 2016

VEHEMENS VENTUS

JURIJ PAVEL EMERŠIČ

1622 let mineva od bitke pri Frigidu. Potekala je 5. septembra 394 v Vipavski dolini. V njej sta se spopadla krščanski cesar Teodozij in njegov poganski izzivalec, uzurpator Evgenij. Slednji je prispel na prizorišče bitke prvi in se odločil za povsem novo taktiko. Teodozija je obkolil na hribovitem in neprijaznem območju tako imenovanega alpskega limesa, Claustre Alpium Iuliarum. Pustil mu je le prost izhod v Vipavsko dolino, kjer ga je pričakal s svojo vojsko. Vnel se je tako krvav boj, da je nek kronist poročal o »gori mrličev, ki je globoko dolino zravnila z alpskimi vrhovi.«

Teodozij je bil na začetku boja neuspešen, a je potek bitke nepričakovano spremenila vipavska burja, ki je močno zapihala, trgala sovražnikom orožje iz rok in jim obračala puščice. Med drugimi pisci je o tem poročal tudi sv. Avguštin v 5. knjigi De Civitate Dei. O »silnem vetru« (Vehemens Ventus) so mu osebno pripovedovali premagani vojaki, nad katerimi je zmagovalc razglasil amnestijo. Sveti Avguštin je v zmagi videl delovanje Previdnosti, ki vodi zgodovino. Mnogi sodobniki so upali, da bo »pokristjanjeni Imperij« postal kraj pravičnosti in dobrote, da bo zavladovalo na zemlji nebeško kraljestvo.

Sanje so se razblinile že desetletje kasneje, ko so rimski imperij preplavile horde Alarikovih Vizigotov in drugih barbarskih ljudstev, ki so vztrajno cefrala Imperij in uničevala težko zgrajeni »rimski mir«. Nekateri sodobniki so bili v tistih težkih letih prepričani, da se bliža konec časov. Nobenega vetra ni bilo, ki bi preprečil katastrofo. Zahodni rimski imperij je propadel. Na njegovem pogorišču so nastajale in padale nove države. Frankovska, Rimsko-nemška, Francoska, Habsburška, Jugoslovanska ... Raja na zemljo ni prinesla nobena. Titova ga je sicer obljubljala, a je prinesla največji pekel. Kje je bil takrat Vehemens Ventus, da bi pogasil ogenj in iztrgal orožje komunističnim klavcem? Kje je bil v letošnjem avgustu, da bi iztrgal pištolo udbovcu Darku Gregoriču (ki je bolnici v Izoli ubil zdravnika, op. ur.)? Zakaj ne zapiha danes in prežene smrada po žveplu, ki duši Slovenijo???

Togi racionalisti, marksisti, idealisti, celo krščanski socialist Kocbek, vidijo v toku zgodovine naključno, slepo, nemirno nizanje dogodkov, na katere imata človek in Bog le malo vpliva. »O zgodovina, slepi nemir človeštva ...«, zapiše Kocbek v prvem verzu pesmi Zgodovina, ki jo zaključuje: »... vse gre mimo neba in mimo človeka na zemlji.« Zadnjo besedo ima po njihovem mnenju zgodovina, brezosebno božanstvo, ki odloča o zmagovalcih in poražencih. »Weltgeschichte ist Weltgericht!« zapiše Hegel. Vae victis! Gorje premaganim! Gorje Trojancem, domobrancem in drugim premagancem v dolgi zgodovini!

Globoki misleci pa so o zgodovini mislili drugače! Zgodovina ni bila nikakršno božanstvo, ampak bojišče, kjer se spopadeta Jeruzalem in Babilonija, angeli in demoni ter človeške volje, ki sodelujejo s prvimi ali pa z drugimi ... Zato je lahko tok zgodovine včasih globoko zmoten, zmeden in nepravilen. A Bog lahko tudi po krivih črtah zgodovine ravno piše. Zadnje besede zgodovina ne bo imela! »Tudi zgodovina bo šla pred Božji stol,« je prepričan Maritain. Veliki filozof Komar pa razvija misel sv. Avguština, ki zgodovino primerja z oljčno stiskalnico, v kateri smo včasih podvrženi hudemu trenju in stiskam, da dobimo pravi blesk (Razmišljanja ob razgovorih, 186).

Ta Komarjeva misel naj dviga duha vsem, ki jih je zgodovina »naredila« drugorazredne. Zbode pa naj tiste, ki skupaj s Heglom in Putinom živijo v zmotnem prepričanju, da je zgodovina vesoljna sodba, ki je ne smemo kritizirati in na katero ni priziva.

(Casnik.si)

Nove skrbi po počitnicah

Z mesecem septembrom se v Sloveniji zaključijo počitnice. Uradniki in delavci polno zasedejo službena mesta; otroci, dijaki in študentje se vračajo v učilnice. Tudi predstavniki oblasti se vračajo z dopusta. Premier Miro Cerar in ministri so se že zbrali na redni seji, med katero so podaljšali veljavnost uredbe, ki določa oblikovanje cen 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva. Še pred tem je se je sešel vrh koalicije, ki je med drugim govoril o podpori ministru za infrastrukturo Petru Gašperšiču ob interpelaciji.

Podpora koalicijskih partnerjev je še nejasna. Izvršni odbor njegove SMC (Stranka modernega centra, v kar se je preimenovala Stranka Mira Cerarja) sicer stoji za njim, a strankini poslanci, še posebej tisti, ki prihajajo s

Primorske, imajo pomisleke. Državna strateška infrastruktura je, kot kaže, vselej lahko povod za kresanje različnih mnenj. »Področje je občutljivo. Tu je kar nekaj dediščin, ki jo ima za sabo vsak minister, kar ne pomeni, da je bilo delo na tem ministrstvu v zadnjem času idealno. Mislim pa, da je bolj kot od realne utemeljenosti razlogov za interpelacijo, izid odvisen od razmerij političnih sil,« je menil publicist Matej Makarovič, ki ne verjame, da izid lahko kakorkoli zamaje obstoječo koalicijo. Ta napoveduje tudi pogovor o razmerah v zdravstvu s pristojno ministrico Milojko Kolar Celarc.

V opozicijski Novi Sloveniji so zaradi odlašanja z zdravstveno reformo, podaljševanja čakalnih dob in finančne nevzdržnosti zdra-

vstva napovedali interpelacijo tudi proti njej, prvi odzivi kažejo, da utegnejo zbrati dovolj podpisov. »Aktej, ki so tukaj ključni, se še niso dokončno izrekli, verjetno bodo še čakali. Tu gre za kombinacijo objektivne in subjektivne odgovornosti,« je za naš radio še povedal Makarovič. Tudi drugače je dogajanje v slovenskem zdravstvu precej zaznamovalo pretekli teden. Med drugim so se v prostorih ministrstva sešla vodstva slovenskih bolnišnic, ki so po strelskem pohodu moškega v Izoli, v katerem so umrli zdravnik, policist in napadalec (glej prejšnjo številko Svobodne Slovenije), razpravljala o zagotavljanju varnosti. Konkretnih sklepov ni bilo, vsaka bolnišnica bo znotraj svoje hiše vzpostavila sisteme varnosti.

Nadškof Zore in predsednik Pahor

V prostorih ljubljanske nadškofije sta se ta ponedeljek sestala ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore in predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Ocenila sta opravljeno delo na področju odpravljanja ran narodove zgodovinske razklanosti. Soglašala sta, da je bilo pri urejanju teh zelo občutljivih vprašanj storjenih veliko stvarnih in simbolnih dejanj in potrebnih veliko usklajevanj in sodelovanj institucij in strokovnjakov različnih področij. Predsednik in nadškof sta izrazila zahvalo vsem, ki so s svojimi prizadevanji omogočili začetek dokončnega urejanja vojnega grobišča rova sv. Barbare v Hudi Jami.

Ljubljanski nadškof je predsednika seznanil s stališčem slovenskih škofov ordinarijev, ki pozdravljajo prizadevanja državnih oblasti, da se končno uredi več kot 600 množičnih grobišč ter zagotovi pokop izvensodno umorjenih. Škofje pričakujejo, da bodo državne oblasti na željo svojcev izvedle identifikacijo žrtev medvojnega in povojnega nasilja ter omogočile njihov pokop v družinske grobove. Prav tako so mnenja, da naj bodo žrtve iz Hude

jame pokopane v spominski park Teharje, saj je to od svojcev žrtev sprejeti kraj spomina na trpljenje in žrtve. Na lokaciji Hude jame pa naj državne oblasti, v dogovoru z zainteresirano

javnostjo, oblikujejo državni spominski park z obeležjem in primernim napisom.

Predsednik Pahor je nadškofa seznanil s potekom izkopa in iznosa posmrtnih ostankov iz jaška I. na območju vojnega grobišča rova sv. Barbare v Hudi Jami. Zaradi številnih tehničnih in prostorskih ovir je Komisija RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč odločila, da bodo žrtve pokopane v Spominskem parku Dobrava. Nadškof je sprejel na znanje razloge,

na podlagi katerih pokop žrtev na Teharjih ni mogoč in kot rešitev dejstvo, da bodo posmrtni ostanki iz kostnice pri Hudi jami, predvidoma konec letošnjega oktobra, pokopani v Spominskem parku Dobrava pri Mariboru. Predvidene pogrebne slovesnosti se bodo udeležili predsednik republike in predstavniki Cerkve.

Predsednik republike Borut Pahor in ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore spoštujeta pričakovanja svojcev do identifikacije DNK (po špansko ADN) izvensodno umorjenih sorodnikov in njihovega pokopa v družinske grobove. Zato sta podprla odločitev,

da z namenom kasnejše DNK analize pristojni državni organi uredijo odvzem in hrambo vzorcev ter poskrbijo za njihovo sledljivost. Ob tem sta predsednik republike in nadškof podprla predlog Komisije, da v dialogu z zainteresirano javnostjo pripravi predlog za celostno ureditev enotnega muzejskega kompleksa, ki bo simbolno povezoval Teharje in Hudo jamo ter ob tem pripravi seznam imen slovenskih žrtev, ki bodo zapisane v Spominskem parku Teharje.

Kakšna bo družina

V Sloveniji se je pretekli četrtek, 1. septembra, zaključila dvomesečna javna obravnava novega predloga družinskega zakonika. Ta prinaša širšo definicijo družine, odvzem otrok staršem ne bo možen, če se jih da zavarovati na drug način, o čemer bo po novem odločalo sodišče, možna bo sklenitev predporočne pogodbe, stari starši pa bodo sedaj lahko posvojili vnuke, ki so ostali brez staršev. Novi zakonik pa ne posega v urejanje istospolnih partnerstev in prepovedi telesnega kaznovanja otrok.

Na prvi pogled predlog novega družinskega zakonika prinaša vrsto potrebnih popravkov in se izogiba reševanju spornih vprašanj v zvezi z istospolnimi pari, a podrobnosti vseeno nakazujejo na uvajanje novega razumevanja družine in zakonske zveze. Pri definiciji zakonske zveze je tako odstranjen člen, da je pomen zakonske zveze v zasnovanju družine.

Novi družinski zakonik je torej nov korak v razvrednotenju pomena zakonske zveze. Naravne družine namreč ne opredeljuje več kot vrednota, ampak našteva različne oblike družin, brez njihovega razmerja do naravne družine - povsem v duhu relativizma, v kakšni obliki družine otrok živi. Ključen problem pa je, da v ospredje družine posta-

vlja otroka. Pravi torej, da je družina »življenjska skupnost otroka z ...«

Biološki, reproduktivni vidik znotraj stabilne in pred državo priznane zakonske zveze tako postane nepomemben. Gledalo se bo samo še na to, v kateri »življenjski skupnosti« je pristal otrok, ni pa več pomembno, kako se do otroka pride.

V debato so posegli tudi predstavniki Gibanja za otroke in družine. Pričakujejo, da bodo potrebnih 5000 podpisov podpore predlaganim spremembam zakona zbrali že v tem tednu, čeprav je rok za to do vključno 30. oktobra. Kot so poudarili v Slovenj Gradcu, spremembe zahtevajo zato, da se primer dečkov iz Velenja ne bi ponovil. (Sprememba zakona naj bi upoštevala stare starše kot prve kandidate za varuhe otrok, ki so ostali brez staršev.)

Predlog družinskega zakonika torej sicer prinaša nekatere pomembne novosti, kot premik odločanja o odvzemu otrok s centrov za socialno delo na sodišča, po drugi strani pa vnaša relativizacijo pomena tradicionalne, oziroma neokrnjene biološke družine in njenih vrednot za dobrobit sodobne družbe.

VTISI IZ SLOVENIJE

Umrl je višarski župnik

(Od našega dopisnika)

Kdor je v zadnjih osemnajstih letih romal na Svete Višarje, je prav verjetno srečal župnika oziroma rektorja višarskega svetišča: prijaznega, visokega, sivega gospoda, ki je govoril za nas manj običajno slovenščino. To je bil msgr. Dionizij Mateučič/Mateucig, ki je preteklega 30. avgusta umrl v duhovniškem domu v Vidmu.

Pokojni je eden izmed zadnjih čedermacev, kar jih je dala Beneška Slovenija. Svojega jezika ni nikoli pozabil, zato je bilo zanimivo poslušati ga v maternem narečju. Rojen je bil 4. decembra 1937 v Pačuhu, blizu današnje meje med Slovenijo in Italijo; v duhovnika je bil posvečen pred enainpetdesetimi leti. Duhovniško službo je opravljal v raznih krajih, ko pa je postal župnik v Špetru, je uvedel mesečno mašo v slovenščini. Bilo je že leta 1991, pa je zaradi tega imel kar huda nasprotovanja.

Potem je postal župnik v Žabnicah in rektor Marijinega svetišča na Sv. Višarjah. Pred mašo je vedno vprašal, kateri jezik govorijo verniki in tako več delov maše zmolil v prevladujočem jeziku. Je pa bil zelo vesel, če je bilo dvignjenih več slovenskih rok in je mogel zapeti slovenske Marijine pesmi.

Najbolj se ga spomnim z vsakoletnega romanja treh

Slovenij. Proti koncu maše je vedno pozdravil škofa in druge mašnike in jih povabil v župnišče na kosilo. Hudomušno je vedno pripomnil, da bi hotel povabiti vse prisotne, pa je župnišče premajhno ... Tudi letos, v začetku avgusta, je pozdravil romarje in nadškofa, a hudomušnosti ni več zmogel. Vidno je bil opešal. Ni pa pozabil - kot je to delal pri bolj slovesnih in obiskanih mašah - zmoliti na čast višarske Matere Božje v treh jezikih: slovenskem, nemškem in italijanskem.

Prav to je bila tudi njegova dolgoletna skrb: kaj bo s Sv. Višarjami, ko njega ne bo, ker ni bilo videti duhovnika, ki bi mogel vernike nagovoriti v slovenščini. V lanskem letu je v nekem intervjuju omenil to zaskrbljenost: »Nadškofu sem že večkrat rekel, naj poskrbi za duhovnika, ki bi obvladal vse jezike, tudi slovenskega, a ne čuje na tisto uho«.

Župljani, sedanjí in nekdanji, in mnogi, ki so ga poznali, so ga spremili na zadnjo pot na žabniško pokopališče. Mašo zadušnico so brali trije nadškofi, bivši nuncij in okoli sedemdeset duhovnikov, med njimi pokojnikov nečak, ki misijonari v ZDA. Tudi pri tej maši se je ponovila navada z Višarij: brala se je v treh jezikih.

Ko boste/bomo naslednjič romali, se ga bomo spomnili, kakor se spomnimo dr. Lamberta Ehricha, Vinka Žaklja in mnogih drugih, ki so na Sv. Višarjah utrjevali slovensko in krščansko zavest. Bog mu bodi bogat plačnik!

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Položaj argentinskega dogajanja se razvija po poteh, ki jih marsikdo ni pričakoval. Vedeli smo, da bo delo vlade skrajno težko, nismo pa predvidevali, da ga bodo Macri in njegova ekipa »lomili« prav po notah. V tenisu to imenujejo »neprisiljena napaka«, ko igralec stori napako, ki je ni kriv nasprotnik s svojo igro. Ko sedaj skoraj že stopamo v novo volilno leto, te napake postajajo še bolj usodne.

»Hvala, Cristina!«

Tako bi moral Macri ponavljati vsak dan, ker odkritja grozne korupcije, ki se je razpasla pod kirchnerizmom, vsak dan oddaljujejo narod od prejšnjega režima in omilijo napake in težavno stanje, v katerem se nahaja družba. Težave so opazne predvsem na delavskem področju. Sindikati so začeli rovariti in ni izključeno, da bo kmalu prišlo do kakšne splošne stavke. Te dni so uspešno uprizorili »zvezni pohod« na Buenos Aires. Majski trg je bil poln protestnikov. Seveda so pri tej manifestaciji sodelovale vse sindikalne centrale in levičarske politične skupine, obesili pa so se tudi kirchneristi, da bi bili deležni vsaj nekaj uspeha, po njihovem propadlem srečanju na istem trgu. Sedaj levičarski sindikati (obe CTA) že napovedujeta splošno stavko. Verjetno je, da se bo temu pridružila tudi sedaj združena CGT. Nejevolja je med sindikalisti predvsem narasla, ko je Macri ostro zavrnil njihov namen, da se ponovno zberejo paritetne komisije za pogajanja glede povišice plač. Predsednik meni, da ni razloga za to, ker se inflacija vztrajno niža, celo bolj, kot so pred nekaj meseci predvidevali. Jasno, vsak gleda na vprašanje s svojega zornega kota. A Macri bi moral postopati bolj taktično in odgovorjati bolj vljudno. Pametno je, da se drži namena, da vedno pove po resnici. A tudi udarce lahko zavijemo v mehko rokavico. Vlada se tudi ne zna postaviti z raznimi uspehi, ki bi utišali vedno bolj glasne kritike skrajnega kirchnerizma. Tako vladi res ostane samo korupcija prejšnje vlade, da se gospa Cristina v vsem tem času ni opomogla.

Rak rana. Preden je odpotoval na kitajsko na zasedanje skupine G20 najbolj razvitih držav, je predsednik dosegel dogovor s političnimi strankami, po katerem naj bi skupno nastopili proti prekupčevanju mamil. To je bila ena izmed njegovih predvolilnih obljub. Ker je isto obljubljal tudi Massa, dogovor ni bil težak. Bistveno bo sedaj preiti od besed do dejanja, ker problem je skrajno zapleten in položaj vzbuja splošno skrb. Vprašanje mamil do pred leti ni bilo tako žgoče. Sedanja vlada, in tudi mnogi iz opozicije trdijo, da je prav kirchnerizem dopustil hud razmah prekupčevanja mamil. Sumijo, da to ni bilo golo nezanimanje ali nesposobnost, ampak še eden več izmed številnih primerov korupcije. Da je sedanjemu položaju kriva prejšnja vlada, je tudi mnenje katoliške hierarhije. Msgr. Jorge Lozano, predsednik socialne komisije škofovske konference, se je izrazil v tem smislu. Škof Lozano je tudi eden izmed ideologov načrta, ki ga bo vlada začela izvajati s podporo glavnih opozicijskih strank - razen kirchnerizma. Nekaj smrdi v deželi Danski.

Adijo, pa zdrava ostani ... razkrivanje korupcije pa ne pomaga samo sedanjemu predsedniku, temveč tudi vsem veljakom, ki skušajo izpeljati peronizem izpod vpliva bivše predsednice. Dobro se zavedajo, da je njena prisotnost usoden utež za vsak volilni nastop. A si tudi ne upajo preveč

Razstava o umorjenih zakoncih Hribar

»Rado in Ksenja Hribar sta pripadala eliti, ki je danes ni več,« je na odprtju razstave izpostavil njegov nečak, Peter Hribar. V galeriji Mestne hiše v Kranju je od četrta, 1. septembra 2016, odprta razstava z naslovom Rado in Ksenja Hribar s prikazom njune usode, ki ju povezuje z dvigom in zatonom premožnih meščanskih rodbin Gorup in Hribar.

Premožna zakonca Hribar so pripadniki varnostno-obveščevalne službe umorili januarja 1944. Njune posmrtno ostanke so arheologi v gozdu nad vasjo Mače izkopali marca lani, pokopali pa so ju v družinski grobnici na ljubljanskih Žalah. Bila sta zadnja lastnika

gradu Strmol, zato so jima po 61-ih letih prav tam lansko jesen postavili obeležje. Predsednik Borut Pahor je takrat poudaril, da se ob spominu na njuno tragično usodo z obžalovanjem spominjamo vseh žrtev revolucionarnega nasilja. Družini Hribar se je Pahor opravičil, ker je bilo potrebno toliko časa, da sta jima bila vrnjena čast in dostojanstvo. Kot rečeno pa je njima na čast odprta razstava v Mestni hiši v Kranju.

»Razstava povzema zgodbi velikih meščanskih družin Hribar in Gorup, nadaljuje se s predstavitvijo gradu Strmol, govori o dramatičnem dogajanju ob umoru zakoncev, o odkritju njihovih posmrtnih ostankov, pokopu in vrnitvi dobrega imena, nadgrajuje pa zgodbo pot romana To noč sem jo videl v svetovno javnost,« je pojasnil vodja projekta razstave Jože Dežman, ki ob tem upa, da bo razstava, ko se bo za stalno preselelila na Strmol, pomenila dostojno oddolžitve graditeljem tistega, kar na Strmolu danes vidimo. Gradivo razstave je predvsem dokumentarno, predstavljene so fotografije. »Kot ilustracija kulturnega dometa obeh družin pa sta razstavljeni tudi Jakčeva portreta Rada in Ksenije ter

portret Ksenije Hribar, ki ga je naslikala Ivana Kobilca. Poleg tega je na ogled pušnica, ki je bila najdena v grobu,« je še povedal Dežman.

Predstavljeni so tudi izvorni izvodi prevodov romana Draga Jančarja To noč sem jo videl, v katerem je zajeta zgodba zakoncev Hribar. Kot poudarja Dežman, številni slovenski natisi romana in prevodi v tuje jezike, ki jih bo kmalu več kot 20, tlakujejo njuno pot doma in po svetu.

Razstavo je na pobudo gospe Alenke Puhar postavil Gorenjski muzej pod vodstvom Jožeta Dežmana. V ekipi so sodelovali: nečakinja Rada Hribarja Angelika in nečak Peter Hribar kot nosilec aktivnosti, da je bilo zakoncema Hribar vrnjeno dobro ime. Sodelovala je tudi Damjana Pečnik kot vodja prenove gradu Strmol in arheologinja dr. Nika Leben ter arheolog Draško Josipovič. Na razstavi je ilustriran njun gospodarski pomen, njuni darovi slovenskemu narodu, prizadevna prenova gradu Strmol, umor zakoncev Hribar, izkop njihovih posmrtnih ostankov, pokop, rehabilitacija in počastitev.

Kot je ocenil, gre za veličastno zgodbo slovenske družbe, ki bi si zaslužila knjigo, film in morda še večjo zgodovinsko študijo. »Pri razstavi pa gre za poziv k dojetju veličine slovenskega meščanstva, dojetju njegove tragike in hkrati prijazno povabilo k sožitju in spravi,« poudarja Dežman.

RAZMIŠLJANJA
OB ZMEDI

Tudi politična laž ima kratke noge. Ker je neskladna z resničnostjo, ki nas obdaja, je škoda, ki jo povzroča, kmalu razvidna, a njene posledice so lahko trajne, ker ustvarja krivice, zamere, nasprotstva in seje nemir med ljudmi.

MK

SLOVENSKI ODBOJKARJI

Odličen uspeh naših fantov in deklet

Šport združuje mladino že od vsega začetka slovenske skupnosti v Argentini ter Justa, Ramos Mejje, San Martina in Castelarja. Vsak konec tedna pa smo odigrali tekme proti ekipam krajevne odbojcarske lige.

poživi delo v naših slovenskih domovih.

Konec leta 2015 smo prejeli povabilo Društva Slovenije v svetu, da bi se udeležili »3. prvenstva v odbojki za Slovence v zamejstvu in po svetu«. Vabilo smo posredovali vsej slovenski mladini, da bi se pridružila temu projektu.

Že meseca decembra smo začeli trenirati na igrišču Našega doma, vsak ponedeljek in sredo. Pridružili so se mladi iz San

Justa, Ramos Mejje, San Martina in Castelarja. Vsak konec tedna pa smo odigrali tekme proti ekipam krajevne odbojcarske lige.

Po dolgi pripravi smo 12. julija ob 23. uri z veseljem in navdušenjem odpotovali v Slovenijo. Po dolgih 18-ih urah vožnje smo pristali na slovenskih tleh.

Prvenstvo v odbojki se je pričelo v soboto 16. julija na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Udeležili so se ga odbojkarji slovenskega rodu iz Italije, Srbije, Argentine, Avstrije ter Slovenije. Po zanimivih in napetih tekmah je bil končni položaj sledeč:

	Dekleta	Fantje
1°	ITALIJA	ARGENTINA
2°	ARGENTINA	ITALIJA
3°	SLOVENIJA	AVSTRIJA
4°	SRBIJA	SRBIJA

Poleg turnirja smo imeli organizirane prijateljske tekme proti ekipam raznih slovenskih mest. Lepo so nas sprejeli: Žužemberk, Maribor, Kranj-Crkleje, Logatec ter Šentjošt. Na tej turneji smo osvojili uspešne izide.

Večji del skupine je že kdaj bil v Sloveniji na obisku, želeli pa smo Slovenijo globlje spoznati. Veslali smo po reki Soči, se kopali na Bledu, spustili smo se v globino Logaških jam, uživali slovensko morje. Obiskali smo ljubljanskega nadškofa Stanislava Zoreta, sprejel nas je ljubljanski župan. Bili smo pri sv. maši v Kočevskem rogu, ki jo je daroval g. Marjan Kokalj. Na Brezjah smo se zahvalili Mariji za vse prejete dobrate.

Namen tega potovanja je bila združitev slovenske mladine iz vseh okrajev p o t o m odbojke, v zdravem, slovenskem in katoliškem vzdušju. Mladi

bi se radi zahvalili prof. Juretu Urbančiču, ki je vodil in treniral skupino in nam nudil svoj čas, znanje ter vložil veliko truda v to potovanje. Zahvala gre tudi odboru mladine Našega Doma ter glavnemu odboru, ki sta nam vedno stala ob strani, posebno pa lic. Emi Urbančič Marušič, ki nas je spremljala v Slovenijo kot zdravstvena pomoč in kot predstavnica Doma. Hvala Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki nas je podpiral in spodbujal.

Zahvaljujemo se Bogu in Mariji, ki sta nam vzor in kažipot.

Želimo si, da bi mladi doživeli še več takih skupnih srečanj, ki nam bi omogočali čut do vsega kar je dobrega in vrednega za rast slovenske skupnosti.

J. M. U

V BUENOS AIRESU

Slovenija na kulturnih dogodkih

V Buenos Airesu je potekala Prva nacionalna konferenca slavističnih študijev (Iª Jornada de Estudios Eslavos). V Centro Cultural de la Cooperación, na aveniji Corrientes, je društvo »Sociedad Argentina Dostoievski« 20. avgusta priredila to srečanje in predavanja.

Seveda na posameznih predavanjih so bile prisotne Rusija, Češka, Hrvaška, Bolgarija, itd ... in kar petkrat Slovenija. Od petih predavateljev so bili trije brez vsake vezi s Slovenijo, ena s četrtino slovenske krvi, ena pa popolna in tam rojena Slovenka. To dejstvo upraviči, da spoznamo nekaj podatkov o predavateljih, ki so se ukvarjali s slovenščino in Slovenijo, razdeljeni v dveh dvoranah. Poglejmo jih.

Florencia Ferré: »Algunos problemas de traducción entre las lenguas eslovena y española«. O težavah pri prevajanju, posebno zaradi razlik v glagolih, in druge. Florencia je urednica, prevajalka, pesnica. Že nekaj let se ukvarja s prevajanjem slovenske literature v kastiljsko. Do sedaj je med drugimi prevedla Aleša Štegerja, Mojca Kumerdej, Janija Virka, Alojza Ihana, Daneta Zajca in Lili Novy. Trenutno prevaja Šarotarja. Že večkrat se je udeležila Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani in na Prevaljskem seminarju Javne Agencije za knjigo Republike Slovenije v Novem mestu. Objavila je tudi knjigo pesnitev El río (Buenos Aires, Finis, 1997), lastne poezije in razne prevode v različnih revijah. Še neizdane zbirke pesmi nosijo sledeče naslove: »Milagro de la mujer fea« (2002), »Seis meses té« (2010), »A estos nombres« (2013). Poleg tega je tudi raziskovala kulinariko in izdala etnološko knjigo - v tandemu s Cecilio Pernaletti - »Inventario de sabores. Un viaje por la cocina tradicional de Belén, Catamarca«, Catamarca, Secretaría de Estado de Cultura de la provincia de Catamarca, 2013.

Pablo Arraigada: »Territorialidad, fronteras efímeras y conflictos latentes en la literatura eslava del sur«. V glavnem je primerjal Srbijo in Slovenijo, kako se v literaturi prepoznajo razlike v odnosu do naroda, do mej, do otomanske ali avstrogerske vlade ... Pablo Arraigada je na filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu diplomiral iz književnosti, in je tudi profesor književnosti in urednik založbe »A Pasitos del Fin de Este Mundo«. Poleg tega prevaja iz slovenščine in sodeluje pri izvedbi

seminarja južnoslovenskih književnosti na oddelku za književnost. Leta 2015 je, skupaj s Tjašo Lorbek, izvedel seminar LA COMFORMACIÓN DE LA INDENTIDAD BALCÁNICA A TRAVÉS DE LA POESÍA ESLAVA MERIDIONAL DEL SIGLO XX. Sam je tudi potoval po (v tistem času že bivši) Jugoslaviji.

Tjaša Lorbek: »Enseñanza del esloveno en la Argentina«. V glavnem je razložila, kako to poteka tu in tudi drugje po svetu. Tjaša Lorbek je univerzitetna diplomirana prevajalka in tolmačinja za angleški jezik ter profesorica slovenščine s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Od leta 2014 poučuje slovenski jezik in kulturo na lektoratu slovenščine v okviru SEUBE na filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu. Na podlagi sporazuma med fakultetama izvaja tudi seminar južnoslovenskih književnosti na oddelku za književnost. Leta 2015 je, skupaj s Pablom Arraigado, izvedla zgoraj omenjeni seminar.

Julia Sarachu: Poesía eslovena: »Karel Destovnik (Kajuh) y su obrax. O neposredni vezi med spoznanjem in pesnitvijo Kajuha, kot korak tudi v nov način poezije.

Dobro je poznana med nami Julia, vnukinja Rafaela Vodopivca, ki je zapustil ta svet z dopolnjenimi stotimi leti. Diplomirala v književnosti na Buenosaireski univerzi, je profesorica, prevajalka, docentka, pesnica. Pripravljala doktorat na isti univerzi - delo, za katerega je dobila tudi štipendijo od same univerze - o zgodovini slovenske poezije v zvezi s politično in socialno zgodovino. Kot založnica »Gog y Magog-a« je izdala preko 100 knjig poezije in pripovedi, vključenih 13 del prevodov slovenske poezije - večino v dvojezični obliki, kot Simona

Gregorčiča, Braneta Mozetiča, Svetlane Makarovič, Taje Kramberger, Petra Semoliča ... V tem okviru tudi Antologijo Slovenske poezije, ki je bila druga, izdana v Južni Ameriki, po tisti, že trideset let stari Cirila Zlobca v prevodu Juana Octavia Prenza. Med njenimi avtorskimi deli lahko omenimo »Muñequitas rusas« in »Las bellezas del lobo«. V Sloveniji je bila v letih 2005 in 2008 in obiskovala 41. in 44. Seminar slovenskega jezika, kulture

in književnosti. Leta 2012 je bila povabljen od Centra za Slovensko književnost na seminar prevajanja v Sežani.

María Soledad Barrionuevo: »Difunde la palabra. Primož Trubar y el impacto cultural de la Reforma en Eslovenia«. O posledicah Trubarjevih tiskanih del v slovenščini in vpliv le-teh.

Študira zgodovino na Buenosaireski univerzi; je že proti koncu. Zanima jo kulturna zgodovina v glavnem slovenskih narodov. Hodi tudi na lektorat slovenščine. Poleg drugih, je izdala dela o Protestantski reformi na Slovenskem v zvezi z jezikom in o pojavi države in novemu princu v Bartolovem »Alamutu«. To vse izdano v Španiji. (La Reforma Protestante en Eslovenia e identidad lingüística, Mundo Eslavo 14 (2015), Universidad de Granada, ISSN: 1579-8372 | eISSN: 2255-517X - Historia y Literatura. El surgimiento del Estado y el príncipe nuevo en la novela eslovena Alamut - Revista Historia Autónoma, Universidad Autónoma de Madrid. 7 (2015), e-ISSN: 2254-8726).

Obe dvorani, v katerih so se vršila predavanja, sta bili polno zasedeni in vsakemu so sledili aplavzi.

Četrti dnevi ustvarjanja in literarne kritike (Cuartas Jornadas de Creación y Crítica literaria).

V istem kulturnem centru (Centro Cultural de la Cooperación), je v petek, 26. avgusta, Julia Sarachu predstavila film »Cvetje v jeseni«.

Temo kot tako je naslovlila »Analiza nekaj scen filma Cvetje v jeseni, iz leta 1973, po povesti Ivana Tavčarja z istim imenom«.

S tem je, kmalu po tednu slovenskega filma v juniju, predstavila drugače usmerjenemu občinstvu, iz druge dobe filmskega ustvarjanja delo, ki lepo predstavlja določen čas v Sloveniji, meščanske in kmečke običaje, v sila odlično doseženemu ozračju, in odličnimi igralci, in seveda poleg vsebine same po sebi, ki sledi Tavčarju.

Filma sicer niso predvajali v celoti; izbrala je šest trenutkov in skozi le-te analizirala dialektiko slovenske (malo) meščansko-kmečke opozicije v obeh obdobjih, v času Tavčarja in v najuspešnejšem trenutku jugoslovenskega socializma.

Za tistega, ki ne pozna tega dela, gre za realističen film, v katerem imata glavne vloge Polde Bibič (doktor Janez) in Milena Zupančič (Meta); oba tudi kot ata in mama v filmu »Moj ata, socialistični kulak«. Režiser in scenarist je bil Matjaž Klopčič, direktor fotografije Žarko Tušar, glasba je pa Urbana Kodra.

Rok Fink

MOHORJEVA DRUŽBA

Več kot 40 milijonov knjig

V ponedeljek, 29. avgusta, so se z mašo in akademijo spomnili 165-letnice ustanovitve prve slovenske knjižne založbe. »Mohorjeva družba se uspešno vključuje v takoimenovano novo evangelizacijo, ki skupaj z elektronskimi mediji še vedno gradi na klasičnih oblikah in poteh označevanja,« je dejal v nagovoru celjski škof Stanislav Lipovšek, ki je ob somiševanju duhovnikov, povezanih z Mohorjevo družbo, daroval mašo v Marijini cerkvi.

»Kot celjski škof, ki je po svoji službi tudi pokrovitelj celjske Mohorjeve družbe, priznam, da premalo naredim zanj; sem pa Bogu hvaležen, vesel in ponosen, da jo imamo. Vsem sodelavkam in sodelavcem Mohorjeve družbe iskreno čestitam in se vam zahvaljujem, da se pogumno in uspešno soočate s težavno problematiko, v kateri se je znašla založniška dejavnost,« je dejal škof Lipovšek, ki so se mu ob oltarju pridružili Jože Planinšek, Ivan Štuhec, Jože Koepinig, p. Metod Benedik in drugi duhovniki, povezani z Mohorjevo družbo.

Blazeni Slomšek, ustanovitelj Mohorjeve družbe

Na akademiji v dvorani celjskega Narodnega doma so se ozrli na skoraj dvesto letno zgodovino založbe, saj je blaženi škof Slomšek o potrebnosti založništva pisal in govoril že desetletje pred ustanovitvijo. »Mohorjani smo hvaležni za

Slomškovo očetovsko skrb, s katero je snoval prvo slovensko založbo, in jo tudi zvesto podpiral. Hkrati pa nam njegovo razmišljanje v vsakdanje delo nalaga velik odgovornost,« je dejala na akademiji nova ravnateljica Mohorjeve družbe Taja Ozvatič. Predsednik Mohorjeve družbe Jože Planinšek pa je

spomnil, da bo prihodnje leto minilo 90 let, kar je Mohorjeva, takrat begunka iz Celovca preko Prevalj prišla v Celje. Ni bila ravno z navdušenjem sprejeta, a je zaživela in preživela do danes, ko, tako se nam zdi, postaja del celjske zgodovine in sedanosti. »Celje tako ni le knežje po celjskih grofih, ampak tudi mohorsko mesto,« je dejal Planinšek.

Do danes je Mohorjeva izdala 40.900.000 knjig, učbenikov, revij in drugih knjižnih izdaj.

Kdo je bila sv. Mati Terezija

V nedeljo, 4. septembra, je bila Mati Terezija, ki je bila za blaženo razglašena oktobra 2003 in goduje 5. septembra, razglašena za svetnico. Postopek za njeno kanonizacijo je bil sklenjen decembra lani, ko je papež Frančišek potrdil odlok o priznanju drugega čudeža. Gre za nepojasnjeno ozdravitev Brazilca, ki je

imel več neozdravljivih možganskih tumorjev. Njegova družina se je po pomoč v molitvi zatekla k Materi Tereziji, nakar si je moški opomogel, zdravniki pa niso mogli pojasniti, kako je do tega prišlo.

Žena, ki jo poznamo kot Mater Terezijo iz Kalkute, se je rodila 26. avgusta 1910 v albanski družini Bojaxhiu v Skopju z imenom Agnes Ganxhe. Umrła je 5. septembra 1997 v Kalkuti, papež Janez Pavel II. (1978-2005) pa jo je za blaženo razglasil 19. oktobra 2003. Njen god praznujemo 5. septembra.

Agnes je kot deklica sodelovala pri pevskem zboru, pridružila se je tudi misijonskemu krožku, kjer se je seznanila z delovanjem hrvaških in slovenskih jezuitov v bengalskem misijonu. Leta 1924 je skopski škof postal slovenski lazarist Janez Frančišek Gnidovec. Poleg zavzetosti za pastoralno delo med razkropljenimi verniki skopske škofije ga je odlikovala velika skrb za misijone. S svojim zgledom in delom je vplival tudi na Agnes Bojaxhiu. Nekaj tednov po svojem osemnajstem letu je odšla od doma in iz svojega rojstnega mesta odpotovala na

Irsko ter vstopila v red loretskih sester, ki so kot misijonarke delovale v Indiji.

Leta 1931 je po končanem noviciatu v Darjeelingu pod Himalajo v Indiji izrekla prve zaobljube. Agnes si je izbrala redovno ime Terezija in sicer po sv. Tereziji Deteta Jezusa. Po večnih zaobljubah leta 1937 je postala ravnateljica šole. Sestra Terezija je 10. septembra 1946 zaslišala Božji klic, naj se posveti ubogim in 18. avgusta 1948 je redovno obleko sester loretink zamenjala z belim sarijem, oblačilom revnih indijskih žena; njegovi modri robovi so izražali njeno željo posnemati Devico Marijo. Leta 1949 je v začasnem bivališču sprejela svojo nekdanjo učenko, mlado Bengalko Subashini Das, ki je postala prva članica reda misijonark ljubezni. Skupaj z njo je bilo v noviciatu še 10 drugih deklet. Nova redovna skupnost je bila potrjena 7. oktobra 1950.

Na praznik Marijinega srca, 22. avgusta 1952, je Mati Terezija v Kalkuti odprla Dom za zapuščene umirajoče, ki mu je dala ime Nirmal Hriday (Hiša čistega srca). Njeni oskrbovanci so se nastanili v zapuščenih stavbi ob svetišču hindujske boginje Kali. Leta 1953 so misijonarke ljubezni, katerih število je naglo naraščalo, dobile novo »materno hišo« na Lower Circular Road v Kalkuti, ki jim jo je podaril muslimanski sodnik. Tam je še zdaj »glavni stan« reda in tam je bila 13. septembra 1997 Mati Terezija tudi pokopana.

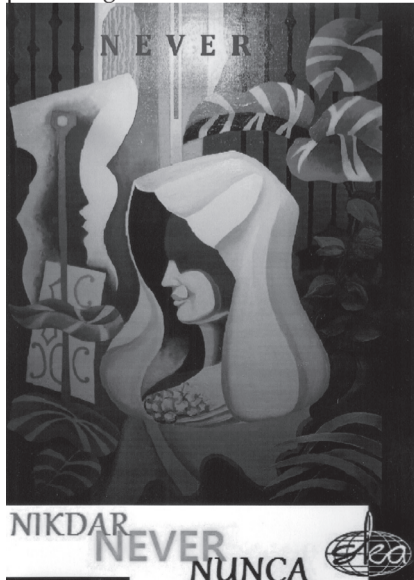
Mati Terezija je za svoje delo prejela številna priznanja in nagrade. Leta 1971 ji je papež Pavel VI. (1963-1978) podelil mednarodno Nagrado za mir Janeza XXIII.; v Angliji je prejela nagrado Templeton; v Italiji nagrado Balzam za »humanost, mir in bratstvo med narodi«; leta 1979 pa Nobelovo nagrado za mir.

Mati Terezija je leta 1978 odprla hišo misijonark ljubezni v Zagrebu, leto kasneje pa tudi v Skopju. Na obisku v Ljubljani je bila 30. junija 1980, red misijonark ljubezni pa v Sloveniji deluje od 16. julija 1987.

NAŠE KNJIGE

Nikdar - Never - Nunca

Jaz bi zapisal »Nikoli, Never in Jamás« in že v Uvodu se ne strinjam s Papežem, ko obupa nad upanjem, da bi kdajkoli še, mi, bolje obvladali slovenščino, kot oni doma, ki se z anglicizmi igrajo in z njimi slovenski jezik razdirajo. Glede na ta »never« sem užil lepo zadoščenje, ko sem bil na domobranski proslavi in sem se čudil, čeprav sem to pričakoval, govornici tam nastopajočih argentinskih Slovencev, ko niso samo čebljali, ampak glasno in jasno in nič kaj ponižno deklamirali celotni spev o naših domobrancih, o naših mučencih, v spevu »Nad menoj žari TVOJ ZGLEDE«, ki si ga je zamislil in zapisal in tudi na oder postavil Martin Sušnik, vnuk lani umrlega, povsod poznane domobranca Franceta Zorca.

In zdaj leži pred menoj knjižica 82-ih strani, ki naj bi jo jaz z iskrenimi besedami »obdelal«, tako, da bi moj dopis izzval zanimanje zanjo med nami. Naslovna stran, ki je delo Branka Zavrtnika, se že na prvi pogled gledalcu prikupi. Harmonija barv izbranih in v središču dekleta lepega glava, bi rekel, nas kar prijazno k

branju privabi. Ampak, kljub temu se meni malo upre kar drugič zarisani in poudarjeni NEVER na prvi strani platnic. Platnic zadnja stran, tudi barvita, nam sicer fotografije oseb že dovolj znanih prinaša (ob izbiri le-teh bi kdo ji lahko »machismo« oporekel), a jaz sem tamkaj Vinka Rodeta pogrešil obraz. Zakaj? Ker bi zaradi zaslug, ki jih za SKA ima, zaslužil tako priznanje.

Potem sem z branjem, sprva površnim začel (površnim, kot je moja navada, kadar knjigo prvič v roke dobim) in z iskanjem znanih imen. A teh, iz moje generacije skoraj že ni. Ko sem na hitro preletaval strani, sem se ustavil ob prozi Vinka Rodeta: na sedemnajstih straneh, kjer iz svojega dnevnika v prejšnjem stoletju obere skoraj vse, kar se mu je tedaj dogajalo. Zame zelo zanimivo, ker sem se lahko na njegovo mesto postavil in užival, ob slikoviti predstavi, bi rekel, v živo, naše slovenske skupnosti iz tistega časa in ob spominjanju oseb, ki so med nami, kot javni delavci, ali pa, kot moji dobri znanci, zame nekaj veljali. Vinkove fotografije tistih dni bi lahko romantičen odblik zadobile, saj je v njih zajet skoraj ves pisatelj svet, tudi s čustvi pomešan. In se prav zaradi teh, bralca prijazno pritakne. Meni je bil všeč in sem si mislil, res, nikoli več (in »never« še ne) se tudi jaz ne bom mogel opajati s podobnimi miselnimi izleti in s stvarnimi težavami tiste dobe.

Zdaj pa grem rime, asonce in ritme iskat, sem sklenil, ko sem z Rodetom končal. In sem se soočil s pisanjem, ki je moji nekdanji trditvi v oprek. Trditvi, po kateri ne more biti poezije, kjer ni rime in asonanc, a bi še šlo brez teh dveh ustreznih prvin, ali brez ritma zame poezije ni.

V »Spominih« in »Žalovanju« pa hoje »V napačno smer« Angele Cukjati nisem našel oblike, ki jo moj miselni stroj zahteva (jo je zahteval), a že samo branje vseh

treh, ki jih bom za pesmice priznal, marsikaterega bralca lahko čustveno pretresejo. In v tem je tudi . . . poezija! In z »Oknom na cesto« me je Angela o svoji poeziji prepričala. Vendar, moram in povem, da se pri njej glede slovnicih pravil in, pravzaprav, pri nekaterih spodtikljajih, (kot vaba za bralce), »prerokba, napoved v naslovu NIKDAR že malo uresničuje.

In zdaj sem šel pogledat Ano Ličen: v prvih besedah »Navdih« je lepo nanizala svoje misli do zagonetnega vzdih in vzklika »in pesnik, ki v snu veslal je.«, kot bi se sebe ubraniti hotela, kot da ni ona, ki to je čutila, ki to je pisala. Sicer pa vem, zagonetna vprašanja v poezijo misticizem zaželeni vnašajo. A v kiticah drugih ni vse tako. Pod drugimi naslovi, kot so »Hujskanje!«, »Lovec«, »Dilema!« se tudi uspešno z nekaterimi rimami spoprime in v ritmu ne popusti. In v pesmici »Ugibanja«, bi jaz rekel, da prenekateri bralec lahko užije »njen svet«. In temu se tudi - poezija pravi. V »Skodelici jutranjega čaja« je trenutek ugodja dobro predstavljen in le nekje, bi jaz, v vlogi pikolovca, raje zapisal »medtem ko« in ne »medtem kot«. In, ko bi smel, bi za to tiskarno krivil. In na koncu šele izvem, da je Andrej Rot Ano Ličen prevajal, a ni jasno, če vso, ali pa od nekod do izpovedi zadnje z »Greh« v naslovu.

Naslednji pesnik, meni že nekoliko poznani Lojze Lavrič, se spoprime z »NEVER« knjige naslovom, ko v prvi pesmici »Nekoč« oznani, da bo morala oseba neka priznati »nekoč«, da je lagala. Z nekaterimi asonancami pesnik lepo opomin svoj izrazi in le »v vazici« bi jaz ritem drugačen poiskal. In v naslednji »Bodeči žici« bi misli zadete in sanjske peruti, z rimami, ki jih ni, pred bralcem lepo plahutale. Bi ...

(Dalje prihodnjič)

NOVICE IZ SLOVENIJE

SPET V ŠOLO

Za okoli 175.700 osnovnošolcev in 75.000 dijakov se je v četrtek, 1. septembra začelo novo šolsko leto. Dan je bil še posebej zanimiv za okoli 22.300 otrok, ki so v šolo vstopili prvič. To je najvišje število prvošolčkov v zadnjih devetnajstih letih.

UMRL JE DIRIGENT SAMO HUBAD

Umril je starosta slovenskih dirigentov Samo Hubad. Maestro, ki bi prihodnje leto dopolnil častitljivih sto let. V mladosti se je posvečal tudi jazzu in je bil član prve zasedbe Big Banda Radia Ljubljana. Hubad je bil ves čas vodilni slovenski dirigent. Bil je šef dirigent Slovenske filharmonije in šef dirigent Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, dirigiral pa je več kot šestdesetim orkestrom po vsem svetu.

PRIZNANJE PLANINSKEMU MUZEJU

Slovenski planinski muzej je v gorski koči Diavolezza v Švici prejel nagrado Fundacije kralja Alberta I., kar je prva tovrstna nagrada za Slovenijo in potrditev pomembnega prispevka Slovenskega planinskega muzeja k razvoju planinske kulture v celotnih Alpah in njegove vloge pri povezovanju evropskih planinskih muzejev.

POZITIVNE ŠTEVILKE V TURIZMU

Slovenski turistični delavci so v sedmem mesecu zabeležili za 13 odstotkov več prihodov in za 8,1 odstotka več prenočitev turistov kot julija lani. Dobre rezultate so zagotovili predvsem tuji turisti, najvišje rasti turističnih prenočitev pa se lahko veseli Ljubljana. V sedmih mesecih je bilo število prihodov turistov za 8,1 odstotka višje, število njihovih prenočitev pa za 5,5 višje kot v enakem obdobju prejšnjega leta.

PEKA NI VEČ – ČEVLJE PA ŠE VEDNO IZDELUJEJO

Oblikovalka čevljev Alja Viryent je prevzela v najem del prostorov v nekdanji tovarni tržiškega Peka, ki je v stečaju od začetka leta. Viryentova načrtuje vzpostavitev maloserijske manufakture, pri čemer bi z njo lahko delalo do deset nekdanjih Pekovih delavcev. Tako naj bi v stavbi, ki je več mesecev samevala, znova začeli izdelovati čevlje. Turistično društvo Tržič je, kljub propadu Peka, organiziralo tradicionalno 49. Šušarsko nedeljo, saj se čevljarska tradicija v Tržiču ohranja, za kar skrbijo tudi številni obrtniki, ki so na tradicionalnem sejmu ponudili svoje izdelke.

PO SVETU

PORAZ MERKLOVE

Na nedeljskih volitvah v nemški zvezni deželi so, kljub občutnim izgubam, zmagali vladajoči socialdemokrati pred desničarsko AfD. Krščansko-demokratska unija CDU se je uvrstila šele na tretje mesto, kar pomeni precejšen udarec za kanclerko Angelo Merkel, saj gre za njen domači volilni okraj. Po začasnih izidih je izgubila mesto druge najmočnejše stranke za socialdemokrati (SPD), saj jo je prehitela desničarska AfD. Po večini prešteti glasov je ta prejela skoraj 21 odstotkov, kar pomeni, da bo prvič zasedla sedeže v tem deželnem parlamentu. CDU je na teh volitvah dosegla skromnih 19 odstotkov glasov, kar predstavlja novo preizkušnjo za begunsko politiko Merklove. Socialdemokrati, ki trenutno sestavljajo veliko koalicijsko s CDU, so s 30,6 odstotka ostali najmočnejša stranka.

NEMIRNA BLAZILIJA

Brazilski parlament je 31. avgusta odstavil predsednico države Dilma Rousseff. Krmilo države je prevzel dosednji podpredsednik Michel Temer. S tem je konec trinajstletne vladavine levice v Braziliji, zaradi česar se že zaostrejo diplomatski odnosi z več latinskoameriški državami. Novi predsednik, ki se predstavlja kot rešitelj Brazilije, je desnosredinski politik. Nekdanja članica levičarske gverile in privrženka marksizma je ostala brez stolčka zaradi obtožb o poneverjanju proračunskih izkazov z nezakonitim izposojanjem denarja iz državnih bank in to prikazovala kot proračunske prihodke. Piko na i je postavila velika korupcijska preiskava, povezana z državnim naftnim podjetjem Petrobras. Postopek odstavitve je označila za poskus državnega udara in obljubila, da se bo borila do konca.

PROTESTI V VENEZUELI

V venezuelski prestolnici Caracas so bile največje demonstracije v zadnjih desetletjih, na katerih so pozivali k referendumu za odstavitev levičarskega predsednika Nicolasa Madura. Po navedbah organizatorjev venezuelske opozicije, se je na njih zbralo več kot milijon ljudi. Napovedali so, da bodo tovrstne demonstracije vsak

PISALI SMO PRED 50 LETI

IDEJE IN DEJANJA

... Nič ni lažjega, kot vedno snovati in nuditi javnosti nove ideje in zahtevati, da naj nekdo te ideje uresniči. Nasprotno pa je silno težko spraviti v življenje eno samo zamisel z lastnimi močmi. In uresničiti eno samo pametno zamisel je več vredno, kot napisati sto predlogov, ki naj jih uresničijo drugi.

Mladina ima pravico in dolžnost, da kritično motri in ocenjuje delo starejših. Sme tudi to delo odkloniti. Smešno pa je, če od starejših zahteva, da naj opustijo svojo načrtano pot in se podajo na njihovo.

V življenju so besede koristne, toda dejanja so neprimerno bolj koristna in več vredna.

Dr. Konrad Adenauer

SLOVENC V ARGENTINI

Izgubili smo mlado slovensko življenje.

Slovenska skupnost v Argentini žaluje. Nova nesreča jo je zadela. Izgubila je novo, mlado slovensko življenje; že peto v enem letu. V soboto, dne 27. avgusta, ob enih popoldne, je postal žrtev avtomobilske nesreče pri mestu Pellegrini v provinci Buenos Aires Robert Petriček ml. - Boj, starejši sin Roberta Petrička in njegove žene gospe Danice ...

Mladina iz Mendoze na obisku v Buenos Airesu.

Iz Mendoze nam je vrnilo obisk 16 deklet in fantov. Prišli so v soboto, 15. avgusta, v Retiro, kjer jih je čakalo lepo število Slovencev. Takoj so se odpeljali na čajanko v Slomškov dom. ...

V nedeljo sta imela SDO in SFZ v Carapachayu svoj prvi mladinski dan, na katerega so bili povabljeni mendoški fantje in dekleta kot častni gostje ...

V ponedeljek, po sv. maši, smo imeli v Slovenski hiši izredni sestanek. Ob številni udeležbi nam je sanmartinski oktet podel dve lepi slovenski pesmi. Nato nam je predeval g. Zorko Simčič ... Takoj nato smo se odpeljali v Slovensko vas na asado ...

Končno smo se zopet srečali v Retiru pred odhodom naših gostov. Veliko nas je bilo na postaji. Poslovlili smo se z željo, da jim čim prej vrnemo obisk.

Osebnosti. Družinska sreča. Družino Ignacija Groharja in njegove žene ge. Marije Moder je 14. avgusta razveselil sinček Tomaž.

(Svobodna Slovenija, 1. septembra 1966 - št. 35)

teden. Opozicija Madura krivi za katastrofalne gospodarske razmere v nekoč cvetoči z nafto bogati državi, ki se sedaj sooča z resnim pomanjkanjem osnovnih življenjskih potrebščin. Prizadevajo si za razpis referenduma o njegovi odstavitvi. Prav tako mu očitajo zavlačevanje odločitve o razpisu referenduma, ki bi ga najverjetneje odnesel z oblasti.

HRVAŠKA IN BEGUNCI

Pristojni organi na Hrvaškem se pripravljajo na morebiten nov begunski val. Notranji minister Vlaho Orepić je izjavil, da je Hrvaška pripravljena ter da fantastično sodeluje z Madžarsko, Srbijo, pa tudi s Slovenijo. Po neuradnih podatkih naj bi hrvaška policija odpoklicala enote z obale nazaj na vzhodno mejo s Srbijo. Premier Tihomir Orešković je med nedavnim srečanjem z nemško kanclerko Angelo Merkel ponovil, da Hrvaška nima zmogljivosti za sprejem večjega števila beguncev. Potrdil je, da se bo Zagreb znova usklajeval z Dunajem in Ljubljano. Ali bo v Evropo znova pljusnil večji val beguncev in migrantov, bo odvisno predvsem od uspeha migrantskega sporazuma med Evropsko unijo in Turčijo.

RESUMEN DE ESTA EDICION

EL ARZOBISPO Y EL PRESIDENTE

En la sede del arzobispado de Ljubljana se encontraron su titular, Mons. Stanislav Zore y el presidente de Eslovenia, Borut Pahor. El tema abordado fue el ordenamiento de más de 600 lugares de matanzas, perpetradas por el régimen comunista luego de la Segunda guerra mundial. Los dos coincidieron en la necesidad de una sepultura que dignifique a las víctimas y de consuelo a los familiares. Trataron el tema de los lugares de entierro y la posibilidad de que los familiares accedan a los restos, a través de análisis de los ADN. También abordaron el tema de la reconciliación, que tanta falta hace en Eslovenia y tan difícil parece alcanzarla. (Pág. 1)

UN ESLOVENO DE LEY

Nuestro corresponsal en Eslovenia nos informa de la muerte de Mons. Dionizij Mateučič, quien fuera párroco de Svete Višarje. Oriundo del Veneto Esloveno fue ardiente defensor de los pobladores que siempre sufrieron la presión y muchas veces la persecución de la mayoría italiana. En su pastoral se distinguió por respetar a todos los fieles por su nacionalidad. En sus ceremonias utilizaba indistintamente el italiano, el alemán o el esloveno, de acuerdo con la presencia de los fieles de uno y otro idioma. Fue uno de los últimos "Čedermac", curas que luchaban por los derechos eslovenos en el Veneto. Quienes peregrinaban a Svete Višarje recordarán por siempre su amabilidad, su entusiasmo esloveno y su afán evangelizador. (Pág. 2)

ESLOVENIA PRESENTE EN LA CULTURA PORTEÑA

En la ciudad de Buenos Aires se llevó a cabo la 19ª Jornada de Estudios Eslavos. Fue en el Centro Cultural de la Cooperación, en la avenida Corrientes, donde la »Sociedad Argentina Dostoievski« organizó el encuentro el pasado 20 de agosto. En las distintas disertaciones estuvieron presentes Rusia, la República Checa, Croacia, Bulgaria y otros. Hubo cinco disertantes de temas eslovenos: Florencia Ferre, Pablo Arraigada, Tjaša Lorbek, Julia Sarachu y María Soledad Barriónuevo. Cada uno abordó un tema específico. La jornada se desarrolló en dos salones, colmados de visitantes entusiastas. En el mismo centro cultural, el 26 de agosto, Julia Sarchu presentó y comentó escenas de la película "Cvetje v jeseni" sobre la novela homónima del escritor Ivan Tavčar. (Pág. 3)

EXITOS EN VOLEYBOL

En Eslovenia se llevó a cabo el Tercer Campeonato de Voley para equipos de comunidades eslovenas del mundo. Participaron jóvenes de Italia, Serbia, Austria, Eslovenia y, por supuesto, de la Argentina. Nuestros equipo estuvieron conformados por jugadores de distintos centros, que practicaron durante varios meses. Su intervención fue exitosa, ya que los muchachos ocuparon el primer lugar, mientras las chicas salieron segundas. Al margen de lo deportivo, el encuentro sirvió para la confraternidad entre chicos de todo el mundo. También compitieron con equipos de distintos logares de Eslovenia. Asimismo disfrutaron de hermosos lugares que Eslovenia brinda a sus visitantes. (Pág. 3)

NIKDAR - NEVER - NUNCA

Tal es el título de un pequeño libro, que reunió a poetas y escritores de la colectividad, en una loable iniciativa de Gregorio Papež. En 82 páginas once autores presentan sus obras en prosa y poesía. En este número comenzamos a publicar un detallado y profundo comentario del opúsculo. El autor del artículo despliega un análisis, que por sí solo representa una reflexión acerca de nuestro idioma y nuestra capacidad de crear en esloveno, lejos en tiempo y espacio de la patria de origen. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Jure Urbančič, Rok Fink in Bine Magister.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1300.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ XXXX.-; beli papir \$ XXXX.-; Bariloche; \$ XXXX.-; obmejne države Argentine, XXX.- US dol.; ostale države Amerike, XXX.- US dol.; ostale države po svetu, XXX.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, XXX.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones - Asesoramiento nueva ley de ajuste previsional. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PSICOLOGIJA

Lic. Verónica Selan - M.N. 61199. Psicoterapia individual, de pareja y familia. Atención psicológica para adolescentes y adultos. Libertad y Av. Corrientes - Zona microcentro-Tribunales. Tel.: 15 5869 8650. E-mail: veroselan@yahoo.com.ar
Horario de atención: Lunes a Viernes 9 a 13 hs.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

vas prirčno vabi na predavanje

prof. Pavlinke Korošec Kocmur

na temo

»Španščina danes v slovenskem in evropskem prostoru«

V soboto, 10. septembra ob 20. uri, v dvorani dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši.

V nebesih sem doma, to oznanjujeta mi zemlja in nebo in vsaka stvar lepo.

Utrjeni z milostjo vere sporočamo vsem prijateljem in znancem, da je 25. avgusta v 76. letu starosti, v Bogu zaspala naša draga mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in sestrična

MARINKA KRAJNIK roj. POGLAJEN

Zahvaljujemo se vsem, ki ste našo mamo spremljali v času bolezni in zanjo molili. Mrsg. dr. Juretu Rodetu za sv. mašo ob slovesu, Franciju Drakslerju za prinašanje sv. obhajila, darovalcem vencev in cvetja, ZSMŽ, prijateljski družini Oblak in vsem, ki ste se ob krsti od nje poslovili. Ohranimo jo v blagem spominu!

Žalujoci:

hčerke **Bernardka, Helenca por. Silvero, Andrejka por. Figueroa in Marta;**
zeta **Dario in Fabian;**
brata **Gustelj z ženo Marijo Babnik in Lojze z ženo Ireno Urbančič;**
vnuki: **Aldana, Gabrijel, Mikaela, Marko in Marjan;**
svakinji: **Francka Miklič, roj. Krajnik z družino, Poldka Mavrič, roj. Krajnik z družino;**
nečaki in nečakinje;
sestrična **Marjetka Železnikar Selan z družino ter ostalo sorodstvo.**

Buenos Aires, Bariloche, Slovenija

SLOVENCİ IN ŠPORT

SLOVENSKI PARAOLIMPIJCI V RIO 2016

Slovenska paraolimpijska reprezentanca je že v Rio de Janeiro, kjer so se 7. septembra začele paraolimpijske igre, največje tekmovanje za športnike invalide. Slovenija ima na paraolimpijskih igrah letos osemčlansko zastopstvo. Tekmovali bodo plavalec Darko Durič, strelci Veselka Pevec, Damjan Pavlin, Franček Gorazd Tiršek, Franc Pinter, kolesar Primož Jeralič, maratonec Sandi Novak ter parakajakaš Dejan Fabčič. Med glavnimi aduti na igrah za visoka mesta, morda tudi kolajne, so slovenski strelci. Ekipo že dolgo vodi Polona Sladič, za katero Rio ne bo enkratna izkušnja.

NOVI TRENER - STARO IME

Rodolf Vanolij je pred dnevi izgubil službo trenerja članske nogometne ekipe Olimpija iz Ljubljane. Zamenjal ga je dosednji strateg Domžal Luka Elsner (foto). Podpisal je triletno pogodbo. »Presrečen sem, da tukaj sedim v novi vlogi, da sem se pridružil tej krasni zgodbi, polni zgodovine, ki je povezana tudi z mojo družino. Tu smo, da Olimpiji pomagamo izpolniti klubske cilje in da skušamo narediti vse, da ekipa dobro izgleda na igrišču. Ne le da zmaguje, ampak zmaguje z načinom. Vso energijo bomo vložili v to,« je povedal novi strateg, čigar dedek Branko je nekdaj vodil Olimpijo, oče Marko pa igral zanjo.

Luka Elsner

OBVESTILA

SOBOTA, 10. septembra:
Predavanje prof. Pavlinke Korošec, prireja SKA v Slovenki hiši ob 20. uri.**NEDELJA, 11. septembra:**
Mladinski dan v Našem domu v San Justu.**NEDELJA, 18. septembra:**
Obletnica v Slomškovem domu.**ČETRTEK, 22. septembra:**
Z.S.M.Ž. San Martin vabi na sestanek v Domu ob 16. uri. Imeli bomo praznovanje in tombolo.**SOBOTA, 24. septembra:**
Slomškova proslava; ob 9,30 sv. maša, nato igra »Sneguljčica« v izvedbi Baragove šole.**PONEDELJEK, 10. oktobra:**
Romanje v San Nicolás.

OSEBNE NOVICE

Smrt

V Olivosu je umrl **Aleš Kralj** (86); v Castelarju **Silvija Kopač** (59); v Caserosu **Terezija Medle roj. Intihar** (92).
Naj počivajo v miru!

55. obletnica Slomškovega doma

“Zvestoba je mati sreče”

bl. A.M. Slomšek

11.00 *dviganje zastav in sv. maša*
*poje pevski zbor Slomškovega doma Ex Corde*13.00 *likovna razstava in kosilo*16.30 *kulturni program:*
slavnostni govor: Andrejka Dolinar
burka enodejanka: “Urška s Poljan”
*režija: Marcelo Brula**Zabava in ples ob zvokih Baires polka*
(prijava za kosilo na slomskovdom.rm@gmail.com)

Nedelja 18. septembra 2016

MLADINA NAŠEGA DOMA VABI NA...

55.
MLADINSKI
DAN

11.09.2016

08.00 Sv. Maša
09.00 Dviganje zastav
09.30 Začetek tekmovanj
13.00 Kosilo (vstopnice v predprodaji)
19.00 Kulturni program
21.00 Nato prasta zabava in ples!SODELUJE **km 43**

Hipólito Yrigoyen 2756, San Justo

»Usmiljen in milostljiv je Gospod!«

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je v petek, 2. septembra, nepričakovano zapustil

ALEŠ KRALJ

Naj počiva v miru! Priporočamo ga v molitev.

Žalujoci:

žena **Liliana;**
otroci: **Veronika, Ivan in Mara;**
vnukinja **Macarena;**
sestra **Lučka Kralj Jerman;**
bratranec **Tomaž Simčič;**
nečaki: **Matjaž, Marko, Martin, Nevenka in Janika z družinami**
ter ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Bariloche, Trst, Gorica, Godovič, Lake Placid, Milton